

**Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау
және реформалар агенттігінің Ұлттық статистика
бюросының басшысы
2022 жылғы 16 қыркүйектегі
№ 24 бұйрығына 2-қосымша**

Приложение 2 к приказу
Руководитель Бюро национальной статистики Агентства
по стратегическому планированию и реформам
Республики Казахстан
от 16 сентября 2022 года
№ 24

**«Дара кәсіпкерлер, шаруа немесе фермер қожалықтарында және жұртшылық шаруашылықтарында мал шаруашылығы өнімдерін өндіру»
(индекс А-008, кезеңділігі тоқсандық) жалпымемлекеттік статистикалық байқаудың статистикалық нысанын толтыру жөніндегі нұсқаулық**

Инструкция по заполнению статистической формы общегосударственного статистического наблюдения
«Производство продукции животноводства у индивидуальных предпринимателей, крестьянских или фермерских хозяйств и хозяйств населения»
(индекс А-008, периодичность квартальная)

1. Осы нұсқаулық «Дара кәсіпкерлер, шаруа немесе фермер қожалықтарында және жұртшылық шаруашылықтарында мал шаруашылығы өнімдерін өндіру» (индекс А-008, кезеңділігі тоқсандық) жалпымемлекеттік статистикалық байқаудың статистикалық нысанын (бұдан әрі – статистикалық нысан) толтыруды нақтылайды. Осы нысан бойынша жұртшылық шаруашылықтары (іріктемелі әдіспен) 3 жылда бір рет тапсырады. 2. Осы Нұсқаулықта мынадай анықтамалар пайдаланылады: 1) жұртшылық шаруашылығы – халықтың жеке қосалқы шаруашылықтары, ұжымдық бақтар мен бақшалар, саяжай телімдері; 2) тұлғалардың дара кәсіпкерлікті жүзеге асыруы ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерді ауыл шаруашылығы өнімін өндіру үшін пайдалануға, сондай-ақ осы өнімді қайта өңдеумен және өткізумен тығыз байланысты еңбек бірлестігі шаруа немесе фермер қожалығы деп танылады. Шаруа немесе фермер қожалығы: кәсіпкерлік қызмет ортақ бірлескен меншік базасына негізделген отбасылық кәсіпкерлік нысанында жүзеге асырылатын шаруа қожалығы; өзіндік кәсіпкерлікті жүзеге асыруға негізделген фермер қожалығы; бірлескен қызмет туралы шарт негізінде ортақ үлестік меншік базасында жай серіктестік нысанында ұйымдастырылған фермер қожалығы нысандарында болады. 3. Есепті жылғы 1-тоқсанда байқау өткізу кезінде деректер 1 қаңтардан бастап 31 наурызға дейінгі, 2-тоқсанда 1 сәуірден бастап 30 маусымға дейінгі, 3-тоқсанда 1 шілдеден бастап 30 қыркүйекке дейінгі, 4-тоқсанда 1 қазаннан бастап 31	1. Настоящая инструкция детализирует заполнение статистической формы общегосударственного статистического наблюдения «Производство продукции животноводства у индивидуальных предпринимателей, крестьянских или фермерских хозяйств и хозяйств населения» (индекс А-008, периодичность квартальная) (далее – статистическая форма). По данной форме хозяйства населения (выборочном методом) обследуются один раз в 3 года. 2. В настоящей Инструкции используются следующие определения: 1) хозяйства населения – личные подсобные хозяйства населения, коллективные сады и огороды, дачные участки; 2) крестьянским или фермерским хозяйством признается трудовое объединение лиц, в котором осуществление индивидуального предпринимательства неразрывно связано с использованием земель сельскохозяйственного назначения для производства сельскохозяйственной продукции, а также переработкой и сбытом этой продукции. Крестьянское или фермерское хозяйство выступает в формах: крестьянского хозяйства, в котором предпринимательская деятельность осуществляется в форме семейного предпринимательства, основанного на базе общей совместной собственности; фермерского хозяйства, основанного на осуществлении личного предпринимательства фермерского хозяйства, организованного в форме простого товарищества на базе общей долевой собственности на основе договора о совместной деятельности.
---	--

желтоқсанға дейінгі кезеңге толтырылады. Сауал салу есепті тоқсанның соңғы айында, яғни оның нақты бітуіне дейін жүргізілетіндіктен, өнімдерді өндіру туралы деректер кезеңді есепке ала отырып толтырылады.

Мал шаруашылығы саласындағы қызметті бірнеше аудан және (немесе) облыс аумағында жүзеге асыратын дара кәсіпкерлер, шаруа немесе фермер қожалықтары статистикалық нысанды мал мен құсты өсіру және мал шаруашылығы өнімін өндіру бойынша қызметті нақты жүзеге асыру орны бойынша көрсететін, әр аумақ бойынша ақпаратты көрсете отырып, жеке бланкілерде ұсынады.

4. 1-бөлімде респонденттердің сәйкестендіру деректері көрсетіледі.

5. 2-бөлімнің 3-тармағында мал мен құсты өсіру және мал шаруашылығы өнімін өндіру бойынша қызметті нақты жүзеге асыру аумағы (облыс, қала, аудан) көрсетіледі.

6. 2-бөлімнің 5,7,12,16,21,27,32,36,41,45,49,54 және 59-тармақтарында шаруашылықтың мал қорасында немесе жайлауда жайылымда болғанына қарамастан, есепті кезеңнің соңына шаруашылықта мал мен құстың нақты қолда бары көрсетіледі.

Сүтті, етті және сүтті-етті бағыттағы сиырлар санына негізгі табынға қосқаннан кейін бұзаулаған қашарларды, суалған және қысыр сиырларды және 27 айға жеткен қашарларды қоса алғанда негізгі табынның сиырлары жатады.

Сүтті бағыттағы сиырларға қараала, голштинфриз, қырдың қызыл, әулиеата, айршир, латвиялық қоңыр тұқымды сиырлар жатады. Етті бағыттағы сиырларға қазақтың ақ бас тұқымды сиырлары, әулиекөл, ангус, герефорд, обрак, шароле, лимузин, санта-гертруда, галловей және қалмақ сиырлары жатады. Сүтті-етті бағыттағы сиырларға алатау сиырлары, симментал және швиц сиырлары жатады. Асыл тұқымды емес малды пайдалану мақсатына (ет немесе сүт алу) қарай сүтті, етті немесе сүтті-етті табынға жатқызады. Егер сиырдан сүт адамның әрі қарай тұтынуы немесе өткізуі үшін алынатын болса, онда мұндай сиырларды сүтті табынға жатқызады.

2-бөлімнің 6,13,17,22,28,33,37,42,46,50,55 және 60-тармақтарында шаруашылықта сойылған (өзі немесе қасапханада) немесе союға өткізілген, еті жеке қажеттілікке пайдалануға, сатуға немесе ұйымдарға, кәсіпорындарға және шаруашылық қызметкерлеріне, оның ішінде айырбас мәмілелері бойынша беруге арналған мал мен құс басының саны мен тірі салмағы көрсетіледі. Осы жолда дайындаушы ұйымдарға, қайта өңдеу кәсіпорындарына, қоғамдық тамақтандыру желісі (асханалар, мейрамханалар, дәмханалар), базарларды қоса, сауда желісі арқылы және экспортқа союға сатылған мал мен құс басының саны көрсетіледі.

Қой бойынша қаракөл елтірісіне сойылған төл де есептеледі (етке сойылған бір қойдың тірідей салмағын анықтау кезінде қаракөл елтірісіне сойылған төлдің салмағы есепке алынбайды).

7. Сиыр, қой, ешкі, түйе, биенің шикі сүтінің өндірісі бойынша, өткізілгеніне немесе оның бір бөлігі шаруашылықта пайдаланылғанына, оның ішінде бұзаулар мен торайларға сүт беруге кеткеніне қарамастан, тоқсанда нақты сауылған көрсетіледі. Емізуде ұстау кезінде бұзаулар, козылар, лақтар, құлындар және боталар емген сүт

3. При проведении наблюдения за 1 квартал отчетного года данные заполняются за период с 1 января по 31 марта, за 2 квартал - с 1 апреля по 30 июня, за 3 квартал - с 1 июля по 30 сентября и за 4 квартал - с 1 октября по 31 декабря. Так как опрос проводится в последний месяц отчетного квартала, то есть до его фактического окончания, данные о производстве продукции заполняются с учетом периода.

Индивидуальные предприниматели, крестьянские или фермерские хозяйства, осуществляющие деятельность в сфере животноводства на территории нескольких районов и (или) областей, заполняют или представляют статистическую форму на отдельных бланках, выделяя информацию по каждой территории, отражающую по месту фактического осуществления деятельности по выращиванию скота и птицы и производству продукции животноводства.

4. В разделе 1 указывается идентификационные данные респондента.

5. В пункте 3 раздела 2 указывается территория (область, город, район) фактического осуществления деятельности по выращиванию скота и птицы и производству продукции животноводства.

6. В пунктах 5,7,12,16,21,27,32,36,41,45,49,54 и 59 раздела 2 отражается фактическое наличие в хозяйстве скота и птицы на конец отчетного периода независимо от того, находился он на скотном дворе хозяйства или в отгоне на пастбищах.

К числу коров молочного, мясного и молочно-мясного стада относятся коровы основного стада, включая отелившихся телок после перевода их в основное стадо, сухостойных и яловых коров и телки, достигшие 27 месяцев.

К коровам молочного направления относят коров черно-пестрой, голштинофризской, красно-степной, аулиеатинской, айрширской, бурой латвийской породы. К коровам мясного направления относят коров пород казахской белоголовой, аулиекольской, ангус, герефорд, обрак, шароле, лимузин, санта-гертруда, галловейской и калмыцкой. К коровам молочно-мясного направления относят коров алатауской, симментальской, швицкой породы. Беспородный скот относят к молочному, мясному или молочно-мясному стаду в зависимости от цели использования (получения мяса или молока). Если от коровы получают молоко для дальнейшего его потребления человеком или реализации, то таких коров относят к молочному стаду.

В пунктах 6,13,17,22,28,33,37,42,46,50,55 и 60 раздела 2 указывается количество голов и вес забитых или реализованных на убой в живой массе скота и птицы, забитых хозяйством (самостоятельно или на бойне), мясо которых предназначено для использования на собственные нужды, для продажи или выдачи организациям, предприятиям и работникам хозяйства, в том числе по бартерным сделкам. В данной строке отражается количество голов скота и птицы, проданных на убой заготовительным организациям, перерабатывающим предприятиям, через сеть общественного питания (столовые, рестораны, кафе), торговую сеть, включая рынки и экспорт.

өнімге және жалпы өндіріске енгізілмейді.

Жүн өндірісі көрсеткіші бойынша өткізілгеніне немесе шаруашылықтың ішкі қажеттілігіне пайдаланылғанына қарамастан, қой, ешкі, түйеден барлық нақты қырқылған жүн көрсетіледі. Қой терісін былғарыға өнеркәсіптік өңдеу кезінде алынған жүн («қышқыл жүн» деп аталатын) өнімге енгізілмейді. Жүннің салмағы қойды қырыққаннан кейін табиғи салмақта көрсетіледі.

Тауық жұмыртқасын, күректауық, үйрек, қаз, мысыр тауығы, бөдене және түйе құс жұмыртқаларын өндіру бойынша құсты ұдайы өсіруге (оның ішінде инкубация) пайдаланылатын жұмыртқаны қоса, есепті тоқсанда жиналған жұмыртқалар саны көрсетіледі.

Елтірі қозылардың терілеріне қаракөлше, қаракөл және елтірі жатады.

Ірі терілерге жаңа сойылған ірі қара малдың, жылқының, түйенің салмағы 10 килограммнан асатын терісі және басқа да терілер жатады.

Ұсақ терілерге жаңа сойылған қойдың, ешкінің, бұзаудың, құлынның, ботаның салмағы 10 килограммнан аз терілері және басқа да терілер жатады.

2-бөлімнің 10-тармағында өзінің жеке тұтынуына пайдаланылған сиыр сүтінің жалпы көлемінен бұзаулар мен торайларға сүт беруге пайдаланылған сиыр сүтінің көлемі көрсетіледі.

8. 2-бөлімнің 8,23,38-тармақтарында есепті тоқсанда өнім алынған мал мен құстың жеке түрлерінің саны көрсетіледі, орташа саны тоқсандағы мал азығы күні санының сомасын осы тоқсанның күндері санына бөлу арқылы есептеледі. Бір бас малдың бір тәулік ішінде шаруашылықта болуы мал азығы күні деп есептеледі. Қырқылған мал басы бойынша есепті тоқсанда жүн алынған қойдың саны көрсетіледі.

9. Жұртшылық шаруашылық бойынша статистикалық нысан интервьюерлермен үй шаруашылығы басшысының сөзінен толтырылады. Осы статистикалық нысанды ұсыну электрондық түрде немесе қағаз жеткізгіште жүзеге асырылады. Статистикалық нысанды электрондық түрде толтыру Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросының интернет-ресурсында орналастырылған «Респонденттің кабинеті» (<https://cabinet.stat.gov.kz/>) арқылы онлайн режимде жүзеге асырылады.

10. Арифметикалық-логикалық бақылау:

2-бөлім:

егер 6-тармақта «бас» бағаны > 0 барлық жолдар бойынша, онда «тірідей салмақтағы, кг» бағаны > 0 барлық жолдар бойынша;

егер 7-тармақта > 0 барлық жолдар бойынша, онда 5-тармақта > 0 барлық жолдар бойынша және керісінше;

егер 9-тармақта > 0 барлық жолдар бойынша, онда 8-тармақта > 0 барлық жолдар бойынша және керісінше;

егер 10-тармақта > 0, онда 9-тармақта > 0 барлық жолдар бойынша және керісінше;

егер 13-тармақтың «бас» бағаны > 0 барлық жолдар бойынша, онда «тірідей салмақтағы, кг» бағаны > 0 барлық жолдар бойынша;

По овцам учитывается поголовье приплода, забитого на каракульские смушки (при определении живого веса одной головы забитых на мясо овец, живой вес приплода, забитого на каракульские смушки, не учитывается).

7. По производству молока сырого коровьего, козьего, кобыльего, верблюжьего отражается фактически надоенное за квартал, независимо от того, было ли оно реализовано или часть его потреблена в хозяйстве, в том числе на выпойку телят и поросят. Молоко, высосанное телятами, ягнятами, козлятами, жеребьятами и верблюжатами при подсосном их содержании, в продукцию и валовое производство не включается.

По производству шерсти указывается вся фактически настриженная овечья, козья, верблюжья шерсть, независимо от того, была ли она реализована или использована на внутрихозяйственные нужды. Шерсть, полученная с овчин при промышленной переработке их на кожу (называемая «кислая шерсть») в продукцию не включается. Вес шерсти показывается физический, непосредственно после стрижки овец.

По производству куриных яиц, яиц индеек, уток, гусей, цесарок, перепелок и страусов указывается количество полученных яиц за отчетный квартал, включая яйца, использованные на воспроизводство птицы (в том числе инкубацию).

К шкуркам смушковых ягнят относятся каракульча, каракуль и смушка.

К крупным шкурам относятся шкуры крупного рогатого скота, лошадей, верблюдов и другие шкуры в парном состоянии весом свыше 10 килограмм.

К мелким шкурам относятся шкуры овец, коз, телят, жеребят, верблюжат и другие шкуры в парном состоянии весом менее 10 килограмм.

В пункте 10 раздела 2 указывается из общего объема использованного на собственное потребление коровьего молока объем коровьего молока, использованного на выпойку телят и поросят.

8. В пунктах 8,23,38 раздела 2 указывается поголовье отдельных видов скота и птицы, от которых получена продукция в отчетном квартале, среднее поголовье рассчитывается путем деления суммы кормовой поголовья за квартал на число дней этого квартала. Кормоднем считается пребывание в хозяйстве одной головы скота в течение суток. По поголовью, подверженному стрижке, показывается поголовье овец, с которых получена шерсть в отчетном квартале.

9. Статистическая форма по хозяйству населения заполняется со слов главы домашнего хозяйства интервьюерами. Представление данной статистической формы осуществляется в электронном виде или на бумажном носителе. Заполнение статистической формы в электронном виде осуществляется через «Кабинет респондента» (<https://cabinet.stat.gov.kz/>), размещенном на интернет-ресурсе Бюро национальной статистики Агентства по стратегическому планированию и реформам Республики Казахстан, в режиме онлайн.

10. Арифметико-логический контроль:

Раздел 2:

если в пункте 6 графа «голов» > 0 по всем строкам, то графа «в живом весе, кг» > 0 по всем строкам;

егер 17-тармақтың «бас» бағаны > 0, онда «тірідей салмақтағы, кг» бағаны > 0; егер 22-тармақтың «бас» бағаны > 0, онда «тірідей салмақтағы, кг» бағаны > 0; егер 23-тармақ > 0, онда 24-тармақ > 0 және керісінше; егер 28-тармақта «бас» бағаны > 0, онда «тірідей салмақтағы, кг» бағаны > 0; егер 33-тармақта «бас» бағаны > 0, онда «тірідей салмақтағы, кг» бағаны > 0; егер 37-тармақта «бас» бағаны > 0, онда «тірідей салмақтағы, кг» бағаны > 0; егер 38-тармақ > 0, онда 39-тармақ > 0 және керісінше; егер 42-тармақта «бас» бағаны > 0, онда «тірідей салмақтағы, кг» бағаны > 0; егер 46-тармақта «бас» бағаны > 0, онда «тірідей салмақтағы, кг» бағаны > 0; егер 50-тармақта «бас» бағаны > 0, онда «тірідей салмақтағы, кг» бағаны > 0; егер 55-тармақта «бас» бағаны > 0, онда «тірідей салмақтағы, кг» бағаны > 0; егер 60-тармақта «бас» бағаны > 0, онда «тірідей салмақтағы, кг» бағаны > 0; егер 62-тармақ > 0, онда 61-тармақ > 0 және керісінше. 11. Қосымша бақылаулар рұқсат етілген болып табылады және респонденттердің жаңылысып жазуы және көңіл қоймауы себебінен туындайтын тіркеудің кездейсоқ қателерінің пайда болуы ықтималдығын төмендету мақсатында көзделген: мал мен құстың тірідей салмағын толтыру кезінде бір бас мал мен құстың орташа тірідей салмағы келесі шектерден шықпайтыны ескеріледі: бір бас ірі қара малдың орташа тірі салмағының ең төмен рұқсат етілген мәні – 230 килограмм (бұдан әрі – кг), ең жоғары рұқсат етілген мәні – 550 кг; жылқы – 270 кг және 600 кг, түйе – 370 кг және 1000 кг, қой-ешкі – 30 кг және 65 кг, шошқа – 70 кг және 150 кг, үй құсы – 0,5 кг және 8 кг, фермада өсірілген құстар 1 кг және 8 кг құрайды. мал шаруашылығы өнімінің өндірісін толтыру кезінде бір сиырға есептегендегі сүт сауымы күніне 23 кг-дан (алынған сиыр сүтінің сауылатын сиырдың орта санына қатынасы), ал бір қойдан орташа жүн қырку 4,5 кг-дан (алынған жүн салмағының қырқылған қой санына қатынасы), мекиен тауықтардың орташа жұмыртқалағыштығы айына 30 дана (алынған тауық жұмыртқасының мекиен тауықтар санына қатынасы) аспайтындығы ескеріледі; Егер жоғарыда келтірілген қандай да бір шектеулер сақталмаса, статистикалық нысанға тиісті түсіндірмелер қоса ұсынылады.	если пункт 7 > 0 по всем строкам, то пункт 5 > 0 по всем строкам и наоборот; если пункт 9 > 0 по всем строкам, то пункт 8 > 0 по всем строкам и наоборот; если пункт 10 > 0, то пункт 9 > 0 по всем строкам и наоборот; если в пункте 13 графа «голов» > 0 по всем строкам, то графа «в живом весе, кг» > 0 по всем строкам; если в пункте 17 графа «голов» > 0, то графа «в живом весе, кг» > 0; если в пункте 22 графа «голов» > 0, то графа «в живом весе, кг» > 0; если пункт 23 > 0, то пункт 24 > 0 и наоборот; если в пункте 28 графа «голов» > 0, то графа «в живом весе, кг» > 0; если в пункте 33 графа «голов» > 0, то графа «в живом весе, кг» > 0; если в пункте 37 графа «голов» > 0, то графа «в живом весе, кг» > 0; если пункт 38 > 0, то пункт 39 > 0 и наоборот; если в пункте 42 графа «голов» > 0, то графа «в живом весе, кг» > 0; если в пункте 46 графа «голов» > 0, то графа «в живом весе, кг» > 0; если в пункте 50 графа «голов» > 0, то графа «в живом весе, кг» > 0; если в пункте 55 графа «голов» > 0, то графа «в живом весе, кг» > 0; если в пункте 60 графа «голов» > 0, то графа «в живом весе, кг» > 0; если пункт 62 > 0, то пункт 61 > 0 и наоборот. 11. Дополнительные контроли являются допустимыми и предусмотрены с целью снижения вероятности появления случайных ошибок регистрации, которые возникают из-за описок и невнимательности респондентов: при заполнении живого веса скота и птицы учитывается, что средний живой вес одной головы скота и птицы, не выходит за следующие пределы: минимальное допустимое значение среднего живого веса одной головы крупного рогатого скота – 230 килограмм (далее – кг), максимально допустимое 550 кг; лошадей – 270 кг и 600 кг, верблюдов – 370 кг и 1000 кг, овец и коз – 30 кг и 65 кг, свиней – 70 кг и 150 кг, домашней птицы – 0,5 кг и 8 кг, птицы, выращиваемой на ферме – 1 кг и 8 кг; при заполнении производства продукции животноводства учитывается, что надой молока в расчете на одну корову не превышает 23 кг в день (отношение произведенного коровьего молока к среднему поголовью дойных коров), а средний настриг шерсти с одной овцы – 4,5 кг (отношения произведенного количества шерсти к количеству овец подверженных стрижке), средняя яйценоскость кур-несушек – 30 штук в месяц (отношение производства яиц куриных к среднему поголовью кур-несушек). В случае если какие-либо вышеприведенные ограничения не соблюдаются, к статистической форме прилагаются соответствующие пояснения.
---	--